

2021-жылдын 17 ноябры , жамааттык келишимге тиркеме
Профсоюз комитетинин кеңейтилген жыйынында 2021-2024 жж. узартылды.

1. И.Арабаев атындагы КМУнун студенттери, магистранттары, аспиранттары

- 1.1. Студенттердин жогорку билими көп жактуу формада ишке ашырылат. Кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүү бүтүрүүчүлөргө тийиштүү квалификацияны ыйгаруу мүмкүнчүлүгүн берет.
  - 1.2. Студенттин минималдуу окуу жүгүнүн көлөмү, бардык аудиториялык жана аудиториядан тышкары окуу иштеринин түрлөрүн кошкондо, бир жуманын ичинде 45 сааттан ашпашы керек. Окутуунун кечки формасына окутуучулар менен өтүлүүчү сабактардын көлөмү бир жумада 16 сааттан, сырттан окутуу формасында бир жылдын ичинде 160 сааттан кем болбошу керек.
  - 1.3. Аудиториялык тапшырманын чыныгы көлөмү, окуу процессинин маалыматтык, методикалык жана кадрдык жактан камсыз болушунун учету менен кесиптик билим берүү программасынын негизинде аныкталат.
  - 1.4. Окула турган дисциплиналардын программасы тийиштүү билим берүү стандарттарынын талаптарын аткаруу шарты менен, университет тарабынан иштелип чыгат, кабыл алынат жана ишке ашырылат.
  - 1.5. Студенттердин жетишүүсүнө күндөлүк жана семестрдик көзөмөл жүргүзүүнүн формасы, күндөлүк жетишүүсүнүн баалар системасы университет тарабынан аныкталат, бул учурда көзөмөлдөө бирдиктеринин саны (өтүмдөр жана сынактар) бир семестрде 12 ден жогору болбошу керек.
- 1.6. Студенттер, магистранттар жана аспиранттар төмөнкүлөргө укуктуу:**
- билим берүүнүн мамлекеттик стандарттарына ылайык билим алууга;
  - сабактардын бардык түрүнө катышууга;
  - китепканалардын, жатаканалардын, спорттук имараттардын бардык мекемелери жана жабдуулары, окуу, дарылануучу жана башка КМУнун бөлүмдөрүнөн пайдаланууга;
  - адамдын кадырын коргоого жана сыйлоого, өзүнүн көз караштарын эркин айтууга жана жактоого;
  - КМУнун ишмердүүлүгүнүн негизги маселелерин чечүүдө жана талкулоого, университеттин башкаруу органдары жана коомдук уюмдар аркылуу катышуу;
  - окуунун бир формасынан башка формасына, (бюджеттен сырткары) бир ЖОЖдон башкага которулуу, КМУдагы окуусун калыбына келтирүү жана которулуу жобосуна ылайык жүргүзүлөт; академиялык карыздары үчүн

окуудан чыгарылган студенттер окуусун бир жылдан кийин, ал эми өзгөчө учурда, (*студенттин ден соолугуна, ошондой эле сессия учурунда жакын тууганы б.а. ата-энеси же бир тууганы каза болсо,*) жүйөөлүү себептерди тастыктай турган маалымдамасы көрсөтүлсө, ошол окуу жылында окуусун калыбына келтирүүгө укуктуу, бирок академиялык карызы 6 кредиттен ашпоого тийиш;

- сырттан окуу бөлүмүнүн студенттеринин окуусун калыбына келтирүү жана которуу сессия аралыгындагы каникул учурунда жүргүзүлөт;
- даярдоонун түрдүү формасында түрдүү факультеттерде бир нече адистикте окууга болбойт;
- 5-6 жумадан кем эмес жыл сайын эс алууга (каникулга) чыгууга;
- КРнын Өкмөтүнүн токтомуна ылайык, жалпы негизде төлөнүүчү гранттык окуу стипендияларын алууга;
- Илимий-изилдөө иштеринде тандалып алынган темасы боюнча иш жүргүзүүгө иш сапарга жана экспедицияларга барууга;

1.7. Студенттер, магистранттар, аспиранттар төмөнкүлөргө милдеттүү:

- Билим берүү стандарттарындагы талаптарынын деңгээлинде билим алууга, илимий изилдөөлөрдүн кесиптик ыктары жана заманбап методикасына ээ болууга, окуу пландарында жана окутуунун программаларында каралган, тапшырманын бардык түрлөрүн аныкталган убакытта аткарууга;
- КМУнун ички тартип эрежелерин жана Уставын сактоого, келечектеги жогорку квалификациялуу адистерге керектүү, билим берүү, илимий жана маданий кругозорун кеңейтүүгө;
- Университеттин, институттун, борбордун, факультеттин коомдук-саясий турмушуна жана маданий-массалык, спорттук иш-чараларына активдүү катышууга;
- Кыргызстандын элдик каада-салттарын сыйлоого;
- КРнын мыйзамдарында аныкталган тартипте, КМУга келтирилген зыян боюнча жооп берет.

2. Студенттерди, магистранттарды жана аспиранттарды социалдык жактан коргоо

2.1. КМУнун коомдук-саясий турмушундагы жана маданий -массалык, илимий-изилдөө, ден- соолукту чыңдоо иштериндеги жана окуудагы жетишкендиктери үчүн студенттерди, магистранттарды, аспиранттарды моралдык жана материалдык жактан колдоо боюнча сыйлоонун түрдүү формалары аныкталат.

2.2. Окутуунун бюджеттик формасында окуган томолой жетим студенттер КМУнун ашканасынан күн сайын бир жолу акысыз тамактанууга укуктуу, ал эми окутуунун келишимдик формасында окуган студенттер окуу акысынан 100% бошотулат.

2.3. Материалдык-акчалай жактан кыйынчылык тарткан студенттерге жана магистранттарга материалдык жардам көрсөтүлөт.

2.4. Окутуунун кечки формасында окуган студенттер окутуунун күндүзгү формасында окуган студенттер үчүн каралган социалдык жактан коргоонун бардык укуктары менен пайдалана алат (материалдык жактан жардам, жатаканалардан орун бөлүп берүү, медициналык жактан кароого ж.б.).

2.5. Жумуш берүүчү жыл сайын чыгымдардан жана коротуулардын сметасын түзүүдө, окутуунун бюджеттик жана келишимдик негизинде окуган студенттеринин ден-соолугун чыңдоого (дарылоо жана ден соолугун чыңдоо кызматтарын көрсөтүү) жумшалуучу каржылык чыгымдарды да кароосу керек.

2.6. Окуу үчүн төлөмдөрдөн жеңилдик экинчи курстан баштап, ал эми өзгөчө абалда биринчи курстан берилет. Окуу акысын төлөөдө жеңилдик катары материалдык жардам алуу мүмкүнчүлүгү менен төмөнкүлөр пайдалана алышат:

- томолой жетим студенттер;
- толук эмес үй-бүлөлөрдөн келген студенттер;
- көп балалуу үй-бүлөлөрдөн келген (беш жана андан ашык 18-жашка чыга элек балдары барлар), «эң жакшы» деген баага окуган студенттер;
- табигый кырсыктан жабыр тарткан аймактарда жашаган студенттер;
- 1-3-топтогу майып студенттер;
- жалгыз бой энелердин балдар-студенттери;
- жарды үй-бүлөлөрдүн балдар-студенттери;
- жогорку спорттук деңгээлге жеткен студенттер; (Республикалык жана эл аралык мелдештердин жеңүүчүлөрүнө)
- окуунун отличниктери жана активист студенттер;
- КМУнун кызматкерлеринин жана окутуучуларынын балдары.

2.6. Жеңилдиктерди берүү КМУнун колледжинин жана лицейинин окуучулары үчүн да жайылтылат.

3. Студенттерди, магистранттарды жана аспиранттарды социалдык жактан коргоодо жумуш берүүчүнүн милдети

- 3.1. Социалдык-маданий максатындагы объектилерди: жатаканаларды, дарылоочу жайларды, маданий-ден соолукту чыңдоочу имараттарды, залдарды тиешелүү абалда кармоого. Күнүмдүк чыгармачылык иштерде колдонулуучу тийиштүү музыкалык аппаратураларды, инструменттерди, буюмдарды, костюмдарды сатып алууга.
- 3.2. КМУнун студенттеринин ар түрдүү маданий-массалык жана ден соолукту чыңдоо боюнча иш чараларын уюштурууга жана өткөрүүгө жыл сайын бюджеттен тышкары түшкөн каражаттан акчалай каражат бөлүүгө (КРнын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамынын 45-бер.).
- 3.3. Коомдук студенттик жана жаштар уюмунун, борборлордун, нйримдердин, студиялардын, секциялардын эффективдүү иш алып баруусуна таасир этет.
- 3.4. Студенттер жана аспиранттар менен эл аралык алмашуу маселелерин чечүүдө катышат.
- 3.5. Контракт негизде окуган студенттерге окуу процессине байланыштуу өткөрүлгөн иш чаралардын чыгымдарын (иш сапар) каржылык мүмкүнчүлүгүнө жараша төлөп бере алат.
- 3.6. Студенттердин арасында социологиялык изилдөөлөрдүн жүргүзүлүшүнө таасир этет.
- 3.7. Оор жугуштуу ооруларга байланыштуу, студенттерди медициналык кароодон өткөрүүдө (флюорография ж.б.) каражат менен камсыз кылат.
- 3.8. Студенттердин жана аспиранттардын керектөөсүнө байланыштуу фондун түзүүгө таасир этет.
- 3.9. Студенттердин абийир тартип Кодексинин иштелип чыгышына жана анын практикасына сүнгүп кирүүгө таасир этет.
- 3.10. КМУнун тарбиялоо ишинин Концепциясын университеттин жамаатынын практикалык ишине толугу менен киргизүүнү камсыз кылат.
- 3.11. Студенттердин жана аспиранттардын жашоосуна жана эс алуусуна зарыл шарттардын түзүлүшүнө таасир этет

И.Арабаев атындагы КМУнун

И.Арабаев атындагы КМУнун ПКнин төрагасы

Т.А. Абдырахманов

